

પૂ.મામઈદેવ જ્ઞાન કથન અનુસાર “દર્શોધ” થકી મહેશ્વરી મેઘવાર સમાજમાં ધાર્મિક અને સામાજિક નવચેતના

કચ્છની અનુસૂચિત જાતીઓના ચાર વાડા પૈકી મહેશ્વરી મેઘવાળ જાતી સૌથી વધારે જનસંખ્યા ધરાવે છે, જન સંખ્યાની સાથે સાથે મહેશ્વરી મેઘવાળો પાસે પોતાનું સ્વતંત્ર ધર્મ પણ છે. જેના સ્થાપક પ.પૂ.ઘણીમાતંગ દેવ હતાં, જેઓ ૯ થી ૧૦ શતાબ્દી પૂર્વ કચ્છ, હાલાર સિંઘની ભૂમિ પર ધર્મવિહિન સમાજને ધર્મ અને કર્મનો સહીયારો ધર્મોપદેશ આપ્યો. પાલીતાણા સ્થિત કાંભા ડુંગર ઉપર સમસ્ત પછાત જાતિઓના લોકોને ભેગા કરી નરવેદ યજ્ઞથી “બારમતિ પંથ”ની સ્થાપના કરી. મહાપંકિત મામઈ દેવ જ્ઞાન કથન અનુસાર કાંભા ડુંગર ઉપર ૯ કુડી લોકો એકત્ર થયા હતા જે પૈકી કુલ ૩ કુડી લોકોએ પૂજ્ય ઘણીમાતંગ દેવ સ્થાપિત “બારમતિ પંથ” ઉપર સંપૂર્ણ વિશ્વાસ રાખી ધર્મ અંગીકાર કર્યો, જ્યારે ૬ કુડી લોકો “નરવેદ યજ્ઞ” ની કોરી ફેંકી દીધી. અનેક શતાબ્દીઓથી તમામ ઉતાર ચડાવ સહન કરતાં કરતા, મહેશ્વરી સમાજ આજે એક આગવું અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

વેદ: નરવેદ જંગ માતંગદેવ કીધો, જુગ ચોથે કરકાર,
ત્રેકુડી જા કંગણ કાંભે તે ભર્યા, સે જીવ થેયા નેજ નરવાણ,
છ કુડી આખડીઉ, મામઈ ભણે, સે ન વઠીઉ બારમતિ માંચ.

આજની પરિસ્થિતિ જોતાં એકેય કાળે મહેશ્વરી સમાજ પાસે ન જમીન હતી, ન ઘન હતો અને ન તો શિક્ષણ હતો, કુલ ધર્મની હુંફ હતી. ઘણા પ્રસંગે પૂ.મામઈદેવે ધર્મોપદેશ આપતા કહ્યું છે કે, માયસરીયાઓ ધર્મ ઉપર વિશ્વાસ રાખો, એક દિવસ તમારો પણ વારો આવશે.

વેદ: સીભરીયા સભર કેજા, ગોલા ખેંધા ઘે, પાથારીયે ઉ પુછાબા,
મામઈદેવ ભણે, જેજો માં ન કો પે.

સર સમરણ ખમેયા ખમત, જેણાં વસે જન, જેકી જંપીઘા આડ મેં,
મામઈ ભણે માયસરીયા, તેની કે તપ ન અચિંધો તન.

દેવ કથન સાચું પડતાં, પછાત સમાજમાં “કાન્તીબા જોતીરાવ કુલે” અને મહામાનવ ડો.આંબેડકર જેવા વિદ્વાન અને સંઘર્ષશીલ વ્યક્તિઓએ ભુખ્યા-દુખ્યા સમાજને સામાજિક, આર્થિક અને શૈક્ષણિક કાન્તી અપાવી જે સત્ય આજે આપણી સમક્ષ છે.

મહાપુરુષોના સંઘર્ષ અને પૂ.ઘણીમાતંગ દેવના આશિષથી આજે મોટા ભાગે પછાત સમાજ દુનિયાની દોડમાં સામેલ થઈ શક્યો છે, જેમાં ભારતના દરેક વિસ્તારોમાં વસતા મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજ પણ ભારત નિર્માણમાં પોતાનો યોગદાન આપવા કાબેલ થઈ છે. આ દોડમાં ધર્મચુસ્તતા કંઈકઅંશે ઓછી થઈ જણાય છે, પણ ચમત્કારીક રીતે વર્તમાન વર્ષમાં ધર્મપરાયણતા તથા ધર્મની લાગણી “બારમતિ પંથ” પૂજક મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજનાં યુવકોમાં વધુ દેખાય છે. “બારમતિ પંથ” નાં પવિત્ર માઘસ્નાન વ્રત મહોત્સવમાં આ વર્ષે ઠેર ઠેર બહોળી સંખ્યામાં યુવાનો જોડાયા છે. મુંબઈ, રાજકોટ, અમદાવાદ, જામનગર, કરાંચી (પાકિસ્તાન) જેવા મોટા શહેરોમાં પણ ભણેલા-ગણેલા યુવાનોએ મોટી સંખ્યામાં કઠીન માઘસ્નાન વ્રત સાચા હૃદયથી પાળ્યું છે. જેથી કહી શકાય છે કે, પૂ.ઘણીમાતંગ દેવ સ્થાપિત “બારમતિ પંથ” ઉપર મેઘવાળો સાચી શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ રાખે છે.

વર્તમાન સમયમાં મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજનાં યુવાનોએ પોતાની મર્યાદિત રૂએ ઘણા નાના નાના સંગઠનો અને ગ્રુપો બનાવ્યા છે, આ બધા સંગઠનોનું પ્રથમદર્શિય ઉદ્દેશ્ય સમાજ માટે કંઈ કરી છુટવાની ઝંખના છે. આજનાં ઇન્ટરનેટના યુગમાં મહેશ્વરી મેઘવાળ યુવાનો પણ જોડાયા છે અને લગભગ દરેક ભણેલા યુવકો પાસે પોતાની ઇ-મેઈલ આઈ.ડી. છે, સોશયલ નેટવર્કીંગ વેબસાઈટો ઓરકુટ, ફેસબુક કે ટિવટરમાં પણ જનસંપર્ક કરે છે. આ બધી વેબસાઈટો પર મુખ્ય અંશે ધાર્મિક વિચારોની આપ-લે

વધારે થાય છે. આથી એ કહી શકાય કે સમાજમાં ધાર્મિક જાગૃતિ દિવસો દિવસ ખુબ વધતી જાય છે.

હાલની ઉપરની પરિસ્થિતિ જોતાં મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજમાં સામાજિક ઘુવીકરણ થવું એક અત્યંત આવશ્યક જરૂરીયાત છે, યુવાનો એકજુટ થવા ઝંખે છે પણ એમની પાસે અનુભવ અને રૂપિયાની ઉણપ છે. એવા સમયમાં સમાજનાં આગેવાનો, જ્ઞાતિ પ્રમુખો, ધર્મગુરુઓ સાથે મળીને એક રાષ્ટ્રીય સ્તરનું સંગઠન બનાવવો અતિઆવશ્યક છે, રાજકીય આગેવાનોએ પણ પોતાની પાર્ટી કરતા સમાજને અગ્રિમતા આપવી પડશે.

જે ધર્મની બુનિયાદ ત્યાગ અને બલીદાન ના પાયા પર રચાણી હોય, જે ધર્મમા ધર્મ અને કર્મનો સિદ્ધાંત હોય, જે ધર્મમાં પૂ.મામઈ દેવ જેવા ત્રિકાળ જ્ઞાની અવતારી દેવ હોય, એ ધર્મ સર્વવ્યાપક હોવો જોઈએ. કચ્છનો ઇતિહાસ સાક્ષી છે કે, પૂ.માતંગ દેવ તથા તેમના વંશજો જાડેજા મહારાઓના પણ ધર્મગુરુ હતાં, ધર્મ સોપારી ને રાજ્યાભિષેક કરાવવાનો અધિકાર માતંગપુત્રો પાસે હતો. સંપૂર્ણ ભારતમાં રાજતિલક કરાવવાનો અધિકાર બ્રાહ્મણો પાસે હતું, પણ કચ્છ કદાચ ભારતનું એક માત્ર સ્થાન છે જ્યાં રાજતિલક આપવાનો સ્વમાન પૂ.ઘણીમાતંગ દેવ વંશજો પાસે કાયમ છે. આજે પણ કચ્છ જાડેજા રાજકુંવરોને રાજતિલક માતંગ પુત્રો જ કરે છે. મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજ માટે આ એક અત્યંત ગૌરવની વાત છે.

આવા ગૌરવશાળી ધર્મ સંસ્થાપકો હોવા છતાં અને પોતાનું સ્વતંત્ર ધર્મ હોવા છતાં મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજ અન્ય ધર્મોની તુલનામાં આત્મનિર્ભરતામાં ઘણી પાછળ છે. મહેશ્વરી મેઘવાળ બંધુઓ “બારમતિ પંથ” થકી એકજુટ તો થઈ શક્યા પણ સામાજિક ક્ષેત્રે રાજ્યસ્તરનું કે રાષ્ટ્રીય સ્તરનું એક પણ સંગઠન બનાવી નથી શક્યા જેના અનેક કારણો છે. હાલની પ્રગતી જોતાં એવું લાગે છે કે, ભણેલા-ગણેલા લોકો ધારે તો મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજમાં નવચેતના જગાવી શકે છે અને ધર્મના માધ્યમથી લાખો લોકોને સામાજિક ક્ષેત્રે એક છત્ર હેઠળ લાવી શકે છે. ફક્ત એક ઈમાનદાર પ્રયાસની જરૂર છે. એકલા કચ્છમાં જ મહેશ્વરી મેઘવાળોની વસ્તી આશરે ૨.૫ લાખથી વધુ છે એમાં જો સૌરાષ્ટ્ર, જામનગર, મહારાષ્ટ્રની વસ્તી ગણીએ તો ૩ થી ૪ લાખ જેવી વસ્તી થાય છે. એમાંથી જો સમાજ ઘર દીઠ વાર્ષિક રૂ.૧૦૦/- જેવી નજીવી રકમ આપે તો વર્ષના ૩-કરોડ ૫૦-લાખ રૂપિયા ભેદા થઈ શકે છે. નાણું આવશે તો અનેક લોકોપયોગી કાર્યો કરી શકાશે, પોતાની સ્કુલ, કોલેજ, ગુરુકુળ, ધાર્મિક રિસર્ચ ઈન્સ્ટીટ્યુટ, ઘંઘા રોજગાર માટે લોન વગેરે આત્મનિર્ભરતાથી કરી શકાશે.

વિશ્વના તમામ ધર્મોનું અધ્યયન કરતાં એક વાત ચોક્કસ જણાય છે કે, જે પણ ધર્મ આજે સ્વનિર્ભર છે એમાં આવકનું ૧૦મું ભાગ ધર્મપેટે આપવાની જોગવાઈ પ્રબળ છે. વૈદિક ધર્મમાં જેને “દશમમશા”, બુદ્ધ ધર્મમાં “દશન”, ઈસાઈ ધર્મમાં “ટિથ”, શિખ્ખ ધર્મમાં “દસવન્દ”, ઈસ્લામ ધર્મમાં “ઉશર” અથવા “જકાત” કહેવામાં આવે છે. બેબીલોન સભ્યતામાં તેને “દેસિમા” ના નામે સંબોધવામાં આવતું. પ્રાચિન મિશ્ર, સિરીયા, અને ગ્રીસમાં પણ “ટિથ” અથવા દશમું ભાગ એક સામાન્ય પ્રથા હતી. “ટિથ” કે દશમું ભાગ આપવાનો મુખ્ય હેતુ ઘન ઉગારવાનું નહીં પણ ચારિત્ર નિર્માણ હતું, દરેક કાર્યસંપાદન ટાણે સર્વવ્યાપક ઈશ્વરને પોતાનાથી પહેલા મુકવું હતું. મામઈ દેવ વેદ અનુસાર :

**“ધરમ તણી દસોંઘ ન રખી, આરોગી અસૂરો અન્ન,
અધરમ મેં રે ઉતામણા, મામઈ ભાણે માયસરીયા,
સે જીવ ગરી ગરક થીયંત”**

આ વેદ અનુસાર પૂ.મામઈ દેવે પણ ધર્મ પેટે દસોંઘ આપવાની જોગવાઈ કરી ગયા છે.

આ ક્રાન્તીકારી વેદ ઉપરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે, દસોંઘ આપવી એ એક મહત્વપૂર્ણ જોગવાઈ છે જેનું પરોક્ષ-અપરોક્ષ ફાયદો સીધો સમાજ ને જ થાય છે. દસોંઘ ના ભંડોળથી પગભર થઈ શકાય છે અને બીજાને મદદરૂપ પણ થઈ શકાય છે. આટલી ઉચ્ચ કોટીની ધાર્મિક જોગવાઈ હોવા છતાં પણ આપણે સામાન્ય જરૂરીયાતો માટે બીજાઓ પાસે હાથ લંબાવીએ છીએ. કલ્પના કરીએ કે વર્ષમાં માત્ર ૧૦૦/- રૂપિયા વ્યક્તિ દીઠ આપવાથી એક મોટું ભંડોળ એકત્રીત થઈ શકે છે જે થકી મહેશ્વરી મેઘવાળ સમાજ પોતાના સ્વખર્ચે અનેક ભવનો, સ્કુલો અને કોલેજો બનાવી શકે છે, રોજગારીના નવા રસ્તા ખુલ્લા કરી શકે છે અને રાષ્ટ્રીય ક્ષત્ર પર પોતાનું અસ્તીત્વ તેજસ્વી બનાવી શકે છે. આ બધું શક્ય છે પણ ઈમાનદાર લોકોએ આગળ આવી

સમાજનું આ બીડું ઉપાડવું પડશે જેથી ધર્મમાં, સમાજમાં અને વ્યક્તિચારીત્રયમાં નવચેતના જાગી શકે.

ઈસ્માઈલી બોજા ધર્મમાં પણ દસોંઘ આપવી એક ફરજિયાત પ્રથા છે, આવકનું ૧૦મું ભાગ ઈસ્માઈલી ઈમામને આપવું એ સર્વોપરિ પૂણ્ય માનવામાં આવે છે જેથી જ ઈમામશાહ ગરીબ અને દુઃખી લોકોની હંમેશથી મદદ કરતા આવ્યા છે, “બારમતિ પંથ” માં જો દસોંઘ ફરજિયાત કરાય તો લાલણપીર, અથ પીર, પા પીરો ને પણ દસોંઘ ના ભંડોળથી દર વર્ષે એક માતબર રકમ આપી શકાય જેથી તેઓ પણ સ્વનિર્ભર થઈ સ્વાભિમાન થી પોતાનું ગુજરાન ચલાવી શકે અને એક ધર્મગુરૂને શોભે એવો ઠાઠમાઠ જાળવી શકે.

વેદ :

સંખ અસંખ વજે, કિંક પેઢજો વર્તમાન કીજે,
રામ મેરામણ પોર પોર ઘરયા, મામઈ ભણે માયસરીયા,
સુફર નમણું સોરે જીવે કે સુજે

આ વેદ અનુસાર પૂ.મામઈ દેવ ધર્મબાંધવોને હાકલ કરે છે કે વર્તમાન સમય મુજબ વર્તવું ઈચ્છીનીય છે, માટે બધા સુરા જીવ બની પ્રગતિશીલ કાર્ય કરવા જોઈએ.

માઘ માસ ૨૦૧૦ ની પૂર્ણાહુતી પર પૂજ્ય ઘણી માતંગ દેવ બધા જ્ઞાતી બાંધવોને એક સૂત્રમાં બાંધે અને બધા વ્યક્તિગત વાદ-વિવાદ ભુલીને આ ક્રાન્તીકારી કાર્યમાં જોડાય એ જ અભિલાષા છે.

// જય ઘણીમાતંગ દેવ //

આ લેખ આજકાલ છાપા મા 01.02.2010 ના દિવસે પણ છપાણૂ છે.
